

Cyngor Sir Ynys Môn	
Adroddiad i:	Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu
Dyddiad:	1 Medi 2020
Teitl:	Derbyn Polisiâu - Adroddiad ar Gydydffurfiaeth Blwyddyn 3
Adroddiad gan:	Lynn Ball, Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor / Swyddog Monitro)
Pwrpas yr Adroddiad:	Rhoi gwybod i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu am y sefyllfa gyfredol o ran derbyn polisiâu ar draws y Cyngor.

1.0 Cefndir

Mae system rheoli polisiâu'r Cyngor - y Porth Polisi - wedi bod ar gael i staff fel llyfrgell electronig ers mis Tachwedd 2016. Fe gychwynnodd y gofynion o ran derbyn polisiâu ar 24 Ebrill 2017. Dyma'r trydydd adroddiad ar gydymffurfiaeth i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu.

Ar 10 Mehefin 2019, fe benderfynodd yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA) y dylid gostwng y nifer o bolisiau yn y set graidd o un ar bymtheg i'r naw polisi canlynol. Fe gyflwynwyd y polisi cyntaf o'r rhain i'w ail-dderbyn ar 1 Hydref 2019:

1. Polisi Offer Sgrin Arddangos
2. Polisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol
3. Safonau Iaith Gymraeg
4. Polisi Diogelu Data
5. Polisi Diogelwch TG
6. Polisi Diogelu Corfforaethol
7. Cod Ymddygiad i Swyddogion
8. Polisi Chwythu'r Chwiban
9. Polisi Cydraddoldeb ac Amrywiaeth

Bydd y naw polisi yma angen eu derbyn dim ond un waith pob dwy flynedd, ond mae'n orfodol bod staff newydd yn eu derbyn trwy gydol yr amser.

2.0 Monitro cydymffurfiaeth

Cyflwynir adroddiadau cydymffurfiaeth fesul gwasanaeth i'r UDA ar ddiwedd y cyfnodau o 6 wythnos a roddir i dderbyn pob polisi. Mae'r holl bolisiau'n parhau i fod ar gael i'w derbyn ar ôl y dyddiadau cau, fel bod defnyddwyr sydd heb gwblhau polisi ar amser, beth bynnag fo'r rheswm, yn gallu dal i fyny.

Mae'r e-byst atgoffa wythnosol a gynhyrchir gan y Porth Polisi'n rhestru'n awtomatig pob polisi sy'n weddill i bob defnyddiwr. Yn ychwanegol, gan fod y Porth yn diweddarau dros nos i gydweddu â Chyfeirlyfr Gweithredol y Cyngor, mae unrhyw ddefnyddwyr newydd yr ychwanegir at y grwpiau gwasanaeth TG yn cael eu cynnwys yn awtomatig o fewn 24 awr.

Mae gan bob Cyfarwyddwr/Pennaeth Gwasanaeth, ynghyd â staff sy'n cael eu henwebu ganddynt, fynediad uniongyrchol at y Porth er mwyn monitro cydymffurfiaeth o fewn eu gwasanaethau eu hunain.

3.0 Y sefyllfa gyfredol

3.1 Y set graidd o bolisiau corfforaethol

Fe gychwynwyd ail-gyflwyno polisiau i'w derbyn ar 1 Hydref 2019 yn unol â'r amserlen. Fodd bynnag, fe benderfynwyd atal y broses ar 23 Mawrth 2020 a hynny oherwydd yr angen i ail-flaenoriaethu gwaith y Cyngor er mwyn ymateb i'r argyfwng Covid-19. Rhoddwyd gwybod i staff y dylid cwblhau unrhyw bolisiau a oedd yn weddill yn y cyfamser a bod y Porth Polisi'n parhau i fod ar gael ar gyfer mynediad at bolisiau er gwybodaeth. O ganlyniad i'r penderfyniad i atal y broses, dim ond y ddau bolisi isod sydd wedi'u hail-gyflwyno i'w derbyn hyd yn hyn:

- Polisi Offer Sgrîn Arddangos
- Polisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol

Mae'r adroddiad yma hefyd yn cynnwys data cydymffurfiaeth am y polisi olaf yn yr gyfres flaenorol - y Polisi Cydraddoldeb ac Amrywiaeth – a gyflwynwyd i'w dderbyn ar 29 Gorffennaf 2019. Nid oedd modd cynnwys y polisi yma yn adroddiad y llynedd gan nad oedd y cyfnod derbyn o chwe wythnos wedi dod i ben.

Mae'r system yn parhau i anfon ebyst wythnosol i atgoffa staff sydd heb gwblhau polisiau ac i ofyn i unrhyw staff newydd dderbyn y polisiau craidd am y tro cyntaf. Fodd bynnag, daethwyd i'r amlwg yn ddiweddar bod y Polisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol wedi'i gau i lawr yn anfwriadol yn fuan ar ôl y cyfnod derbyn o chwech wythnos yn gynnar ym mis Mawrth. O ganlyniad, nid oedd staff a oedd heb gwblhau'r polisi o fewn yr amserlen ofynnol, staff newydd na staff a oedd wedi dychwelyd i'r gwaith yn derbyn negeseuon i'w hatgoffa bod angen derbyn y polisi yn ystod y cyfnod hwn. Fe sicrhawyd bod y polisi yn ôl yn fyw ac ar gael i'w dderbyn cyn gynted ag y canfuwyd yr amryfusedd ar 8 Gorffennaf.

Mae'r data cydymffurfiaeth hyd at 28 Gorffennaf 2020 ar gyfer y tri pholisi uchod i'w gweld yn Atodiad 1.

Mae'r tabl isod yn cymharu cyfraddau cydymffurfiaeth pob gwasanaeth ar gyfartaledd dros y dair blynedd diwethaf (mae'r polisiau yr adroddwyd arnynt yn 2018 a 2019 wedi'u rhestru yn Atodiad 2):

Gwasanaeth	Gorff 2018 (7 polisi)	Gorff 2019 (8 polisi)	Meh 2020 (3 pholisi)
Adnoddau	96%	99%	100%
Busnes y Cyngor	99%	98%	100%
Dysgu	99%	96%	95%
Gwasanaethau Oedolion	78%	92%	90%
Gwasanaethau Plant	99%	100%	100%
Prif Weithredwr	100%	100%	100%
Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	100%	97%	99%
Rheoleiddio a Datblygu Economaidd	96%	93%	94%
Tai	99%	86%	78%
Trawsnewid Corfforaethol	99%	99%	100%

Dengys y data bod y mwyafrif o'r gwasanaethau wedi cynnal lefelau uchel o gydymffurfiaeth ond bod y tuedd o ran Tai ar i lawr.

3.2 Gofynion derbyn polisiâu ar gyfer staff a dargedir

Fe adroddwyd y llynedd am y bwriad i gyflwyno peilot yn gofyn i reolwyr canol dderbyn rhai polisiâu sydd ddim yn berthnasol i staff eraill o dan y drefn 'clicio i dderbyn', sef:

- Polisi Rheoli Absenoldeb
- Arweiniad ar ddynodi lefelau sgiliau iaith swyddi mewnol ac allanol
- Polisi Recriwtio a Dethol

Roedd y peilot wedi'i raglennu i gychwyn ym mis Ionawr 2020 ond fe'i ail-raglenwyd i ddiwedd Mawrth 2020 a hynny oherwydd blaenoriaethau eraill ar y pryd. O ganlyniad i argyfwng Covid-19, nid yw'r peilot wedi cychwyn eto, ond mae gwaith paratoi wedi'i wneud.

3.3 Staff sydd heb fynediad i'r Porth Polisi

Mae'r Porth Polisi'n dibynnu ar Gyfeirlyfr Gweithredol y Cyngor, ac yn cynnwys o gwmpas 1000 o ddefnyddwyr gweithredol. Fe adnabuwyd dibyniaeth y Porth ar y Cyfeirlyfr Gweithredol fel gwendid o'r cychwyn ac mae'r Pwyllgor hwn wedi mynegi pryder nad yw staff sydd ddim yn defnyddio'r Cyfeirlyfr – yr amcangyfrifir i fod o gwmpas 700 o weithwyr - yn rhan o'r broses hon, gan gynnwys:

Gwasanaethau Oedolion	Gofalwyr Cartref; Ail-alluogi; Cartrefi Gofal; Gwasanaethau Dydd; Canolfan Byron, Byw â Chefnogaeth	350
Gwasanaethau Plant	Gweithwyr Cefnogol Arbenigol	21
Dysgu	Llyfrgelloedd, Gweithwyr Ieuencid, Staff wrth gefn, Cymorthyddion Tymhorol, Glanhawr	94

Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	Glanhawyr (yn cynnwys ysgolion), Cludiant Cymunedol Môn, Canolfannau Ailgylchu, Hyfforddwyr Beicio, Cylchwyliwyr Croesi'r Ffordd (ysgolion)	204
Rheoleiddio a Datblygu Economaid	Glanhawyr, staff caffi, staff hyfforddi	40

Fel y nodwyd yn flaenorol, daethpwyd i'r casgliad, er bod modd ehangu sgôp y Porth i gynnwys staff sydd ddim yn y Cyfeirlyfr Gweithredol, byddai angen adnoddau a chynllunio sylweddol sydd yn mynd tu draw i gylch gorchwyl gwreiddiol y system er mwyn gweithredu hyn. Felly, roedd angen adnabod gwahanol ddull i gyrraedd y gwahanol gategorïau o staff sydd ddim yn y Cyfeirlyfr Gweithredol.

Adroddwyd y llynedd y byddai trafodaethau'n cymryd lle er mwyn adnabod y categorïau risg uchaf ynghyd â datrysiadau posibl sy'n weithredol a chymesur i roi sylw i'r risg yma. Fel rhan o'r trafodaethau hynny, cytunwyd y dylid mabwysiadu proses ar bapur, trwy ddefnyddio crynodebau o'r polisiau craidd perthnasol, ynghyd â datganiad y byddai angen i staff ei arwyddo i dystio eu bod wedi darllen a deall y crynodebau o'r polisiau. Byddai'r rheolwyr gwasanaeth unigol wedyn yn gyfrifol am sicrhau bod pob aelod o'u staff wedi darllen a deall pob crynodeb ac yn arwyddo'r datganiad.

Mae crynodebau wedi cael eu drafftio ar gyfer saith o'r naw polisi craidd. Trwy ddiffiniad, ni ystyrir bod y ddau bolisi sy'n weddill – Offer Sgrin Arddangos a Diogelwch TG - yn berthnasol i'r categori yma o staff.

Y bwriad oedd cychwyn trwy arbrofi'r broses gyda staff Gwasanaethau Oedolion. Fodd bynnag, oherwydd Covid-19, ystyrir erbyn hyn na fyddai'r datrysiad arfaethedig yma lle byddai staff yn rhannu gwaith papur yn briodol. Bydd yr elfen hon o dderbyn polisiau corfforaethol felly'n parhau i gael ei hatal hyd nes y bydd datrysiad mwy ymarferol yn cael ei ganfod.

3.4 Staff sydd ddim yn cael eu cyflogi gan y Cyngor yn dechnegol

Mae gennym nifer o staff sy'n gweithio i asiantaethau, partneriaethau ayyb sydd wedi'u cynnwys yn y grwpiau gwasanaeth awtomatig a ddefnyddir ar gyfer y Porth. Ar hyn o bryd, nid yw'r mwyafrif o wasanaethau'n gofyn i staff sy'n gweithio i awdurdodau eraill, ymgynghoriaethau, partneriaethau na staff a gyflogir gan awdurdodau eraill gwblhau polisiau sydd angen eu derbyn. Fodd bynnag, er nad yw'r categorïau yma o staff yn 'weithwyr' yn dechnegol, mae yna ddisgwyliad o hyd iddynt weithio'n unol â'n polisiau a'n gweithdrefnau, yn arbennig o ran diogelu data, diogelwch, cyfrinachedd ac ymddygiad. Felly, mae'r Awdurdod angen sicrwydd bod yr unigolion hyn yn ymwybodol ac yn cydymffurfio gyda'r polisiau corfforaethol canlynol:

- Polisi Iechyd a Diogelwch
- Safonau / Polisi Iaith Gymraeg
- Polisi Diogelu Data
- Polisi Diogelwch TG
- Polisi Diogelu Corfforaethol
- Polisi Chwythu'r Chwiban
- Polisi Cydraddoldeb ac Amrywiaeth
- Yr egwyddorion o fewn y Côd Ymddygiad i Swyddogion

I'r perwyl hyn, bwriedir cyflwyno datganiad yn gofyn i staff sydd ddim yn dechnegol yn gweithio i'r Cyngor sicrhau eu bod yn ymwybodol ac yn cydymffurfio gyda rhai polisiâu corfforaethol.

4.0 Ail-gychwyn y gofynion derbyn polisiau corfforaethol

Mae'r UDA wedi penderfynu y dylai'r gofynion derbyn polisiau corfforaethol ail-gychwyn ym mis Medi 2020. Bydd y gofynion i ail-dderbyn y set craidd o bolisiau felly'n ail-gychwyn o 1 Medi 2020 ymlaen, gyda'r gofynion derbyn polisiau i reolwyr (3.2) i ddilyn o 14 Medi – mae'r polisiau perthnasol a'r amserlenni wedi'u rhestru yn Atodiad 3.

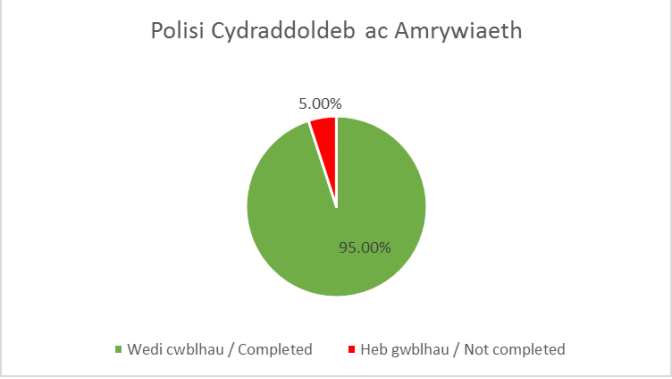
Fel y nodwyd yn rhan 3.3, bydd y gofynion o ran derbyn polisiau ar staff sydd heb fynediad at y Porth Polisi yn parhau i gael eu hatal hyd nes y bydd datrasiad mwy ymarferol yn cael ei ganfod.

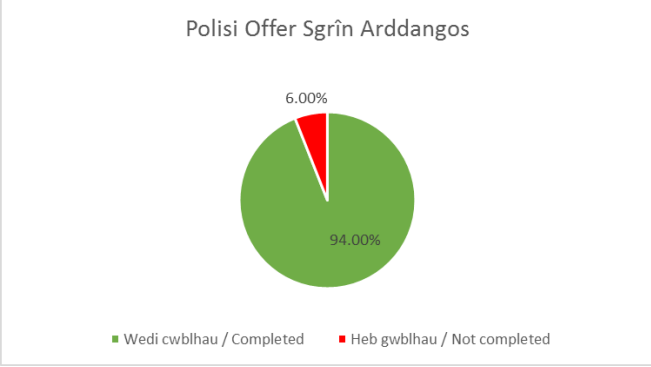
Bydd angen gwneud rhagor o waith i gwblhau prosesau o ran y rhai hynny sydd ddim yn cael eu cyflogi'n uniongyrchol gan y Cyngor (3.4). Y bwriad felly yw cychwyn yr anghenion hyn ym mis Hydref 2020.

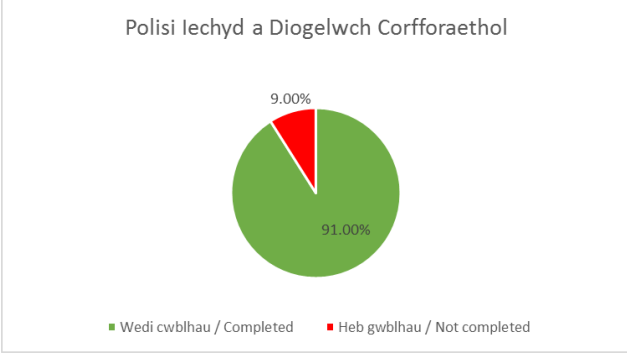
5.0 Argymhelliad

Gofynnir i'r Pwyllgor nodi'r sefyllfa gyfredol o ran derbyn polisiau corfforaethol ar draws y Cyngor a'r bwriad i ail-gychwyn y gofynion o 1 Medi 2020 ymlaen.

19 Awst 2020

1 – Polisi Cydraddoldeb ac Amrywiaeth		
Dyddiad Cychwyn:	29 Gorffennaf 2019	
Cyfanswm ar 28 Gorffennaf 2020:	984	
Wedi cwblhau:	939	95%
Heb gwblhau:	45	5%
 <p>Polisi Cydraddoldeb ac Amrywiaeth</p> <p>5.00%</p> <p>95.00%</p> <p>■ Wedi cwblhau / Completed ■ Heb gwblhau / Not completed</p>		
Adnoddau (95)		
Wedi cwblhau:	95	100%
Heb gwblhau:	0	0%
Busnes y Cyngor (34)		
Wedi cwblhau:	34	100%
Heb gwblhau:	0	0%
Dysgu (91)		
Wedi cwblhau:	85	93%
Heb gwblhau:	6	7%
Gwasanaethau Oedolion (163)		
Wedi cwblhau:	154	94%
Heb gwblhau:	9	6%
Gwasanaethau Plant (131)		
Wedi cwblhau:	131	100%
Heb gwblhau:	0	0%
Prif Weithredwr (4)		
Wedi cwblhau:	4	100%
Heb gwblhau:	0	0%
Prifffyrdd, Gwastraff ac Eiddo (106)		
Wedi cwblhau:	106	100%
Heb gwblhau:	0	0%
Rheoleiddio a Datblygu Economaidd (147)		
Wedi cwblhau:	141	96%
Heb gwblhau:	6	4%
Tai (141)		
Wedi cwblhau:	117	83%
Heb gwblhau:	24	17%
Trawsnewid Corfforaethol (72)		
Wedi cwblhau:	72	100%
Heb gwblhau:	0	0%

2 – Polisi Offer Sgrîn Arddangos		
Dyddiad Cychwyn:	1 Hydref 2019	
Cyfanswm ar 28 Gorffennaf 2020	977	
Wedi cwblhau:	919	94%
Heb gwblhau:	58	6%
 <p>Polisi Offer Sgrîn Arddangos</p> <p>6.00%</p> <p>94.00%</p> <p>■ Wedi cwblhau / Completed ■ Heb gwblhau / Not completed</p>		
Adnoddau (95)		
Wedi cwblhau:	95	100%
Heb gwblhau:	0	0%
Busnes y Cyngor (34)		
Wedi cwblhau:	34	100%
Heb gwblhau:	0	0%
Dysgu (84)		
Wedi cwblhau:	81	96%
Heb gwblhau:	3	4%
Gwasanaethau Oedolion (163)		
Wedi cwblhau:	148	91%
Heb gwblhau:	15	9%
Gwasanaethau Plant (131)		
Wedi cwblhau:	131	100%
Heb gwblhau:	0	0%
Prif Weithredwr (4)		
Wedi cwblhau:	4	100%
Heb gwblhau:	0	0%
Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo (106)		
Wedi cwblhau:	105	99%
Heb gwblhau:	1	1%
Rheoleiddio a Datblygu Economaidd (147)		
Wedi cwblhau:	138	94%
Heb gwblhau:	9	6%
Tai (141)		
Wedi cwblhau:	111	79%
Heb gwblhau:	30	21%
Trawsnewid Corfforaethol (72)		
Wedi cwblhau:	72	100%
Heb gwblhau:	0	0%

3 – Polisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol		
Dyddiad Cychwyn:	22 Ionawr 2020	
Cyfanswm ar 28 Gorffennaf 2020	975	
Wedi cwblhau:	890	91%
Heb gwblhau:	85	9%
 <p>Polisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol</p> <p>9.00% 91.00%</p> <p>■ Wedi cwblhau / Completed ■ Heb gwblhau / Not completed</p>		
Adnoddau (95)		
Wedi cwblhau:	95	100%
Heb gwblhau:	0	0%
Busnes y Cyngor (34)		
Wedi cwblhau:	34	100%
Heb gwblhau:	0	0%
Dysgu (82)		
Wedi cwblhau:	78	95%
Heb gwblhau:	4	5%
Gwasanaethau Oedolion (163)		
Wedi cwblhau:	137	84%
Heb gwblhau:	26	16%
Gwasanaethau Plant (131)		
Wedi cwblhau:	131	100%
Heb gwblhau:	0	0%
Prif Weithredwr (4)		
Wedi cwblhau:	4	100%
Heb gwblhau:	0	0%
Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo (106)		
Wedi cwblhau:	103	97%
Heb gwblhau:	3	3%
Rheoleiddio a Datblygu Economaidd (147)		
Wedi cwblhau:	134	91%
Heb gwblhau:	13	9%
Tai (141)		
Wedi cwblhau:	102	72%
Heb gwblhau:	39	28%
Trawsnewid Corfforaethol (72)		
Wedi cwblhau:	72	100%
Heb gwblhau:	0	0%

Y polisiau a oedd ar gael i'w derbyn rhwng Ebrill 2017 a Mehefin 2018 fel yr adroddwyd i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu ar 19 Medi 2018 (sef y sefyllfa hyd at fis **Gorffennaf 2018**):

1. Polisi Desg Glir
2. Polisi Rheoli Cofnodion
3. Polisi Dosbarthiadau Data
4. Polisi Rheoli Absenoldeb
5. **Polisi Offer Sgîn Arddangos**
6. **Polisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol**
7. **Safonau Iaith Gymraeg**

Y polisiau a oedd ar gael i'w derbyn rhwng Gorffennaf 2018 a Mehefin 2019 fel yr adroddwyd i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu ar 3 Medi 2019 (sef y sefyllfa hyd at fis **Gorffennaf 2019**):

1. **Polisi Diogelu Data**
2. **Polisi Diogelwch TG**
3. Rheolau Gweithdrefn Ariannol
4. Polisi Defnydd Derbyniol o TG
5. **Polisi Diogelu Corfforaethol**
6. **Côd Ymddygiad i Swyddogion**
7. Polisi defnyddio Ebyst a Negeseuon Gwib
8. **Polisi Chwythu'r chwiban**

Mae'r polisiau yr amlygwyd mewn print bras uchod, ynghyd â'r **Polisi Cydraddoldeb ac Amrywiaeth** (sydd wedi'i gynnwys yn yr adroddiad hwn) nawr yn ffurfio'r set craidd o naw polisi, fel y'u pennwyd gan yr UDA ar 10 Mehefin 2019. Mae'r saith polisi sy'n weddill wedi dychwelyd i fod yn bolisiau 'er gwybodaeth yn unig' yn y Porth.

Yr holl staff sydd â mynediad i'r Porth Polisi i ail-dderbyn y polisiau sydd yn y set craidd:

Polisi	Cyfnod derbyn	Adroddiad i UDA
1 Polisi Offer Sgrîn Arddangos	30 Med–11 Tach 2019	6 Ion 2020
2 Polisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol	22 Ion – 2 Maw 2020	20 Maw 2020*

*Adroddiad cydymffurfiaeth i aelodau UDA trwy e-bost

Gofynion wedi'u hatal oherwydd Covid-19: 23 Maw – 31 Awst 2020

3 Safonau Iaith Gymraeg	1 Med – 12 Hyd 2020	Tach 2020
4 Polisi Diogelu Data	2 Tach–14 Rhag 2020	Ion 2021
5 Polisi Diogelwch TG	4 Ion – 15 Chwe 2021	Maw 2021
6 Polisi Diogelu Corfforaethol	8 Maw – 19 Ebr 2021	Mai 2021
7 Cod Ymddygiad i Swyddogion	10 Mai – 21 Meh 2021	Awst 2021
8 Polisi Chwythu'r Chwiban	12 Gor – 23 Awst 2021	Med 2021
9 Polisi Cydraddoldeb ac Amrywiaeth	13 Med – 25 Hyd 2021	Tach 2021

Polisiau i'w derbyn gan reolwyr yn unig:

Polisi	Cyfnod derbyn	Adroddiad i UDA
1 Polisi Rheoli Absenoldeb	14 Med – 26 Hyd 2020	Tach 2020
2 Polisi Recriwtio a Dethol	23 Tach – 4 Ion 2021	Ion 2021
3 Arweiniad ar ddynodi lefelau sgiliau iaith swyddi mewnol ac allanol	1 Chwe–15 Maw 2021	Ebr 2021